

Vabariigi Valitsuse määruse „Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ning töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnõuded ja keemiliste ohutegurite mõõtmise kord“ eelnõu seletuskiri

Lisa 2

Kooskõlastustabel

	Kommentaar/märkus	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kommentaar
1.	Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	
1.1	Ülalnimetatud eelnõu seletuskirja lisa 2 „Ohtlike kemikaalide nõuete võrdlus“ tabelis on eelnõu § 1 lõike 3 kohta veerus „Ohtlikes kemikaalides“ viidatud Vabariigi Valitsuse 16. augusti 2000. a määrusele nr 271 „Ohutusnõuded taimekaitsevahendite kasutamisel, hoidmisel ja puhastamisel“ (RT I 2000, 67, 430) ja 5. oktoobri 2000. a määrusele nr 324 „Taimkaitsevahendite ohutu kasutamise eeskiri“ (RT I 2000, 77, 493). Juhin tähelepanu, et mõlemad viidatud Vabariigi Valitsuse määrused on kehtetud alates 15. maist 2006.	Teadmiseks võetud ja selgitatud. Nimetatud lisasse on kantud hetkel kehtivate määruste tekstid võrdlemise lihtsustamiseks ning lisa ei kaasata määruse kehtestamisel. Viidatud ohtlike kemikaalide määrus kuulutatakse antud eelnõuga kehtetuks.
2.	Justiits- ja Digiministeerium	
2.1	Terminite sätestamise puhul esineb ebakõla HÖNTE nõuetega.	Arvestatud. Terminite vormistust on muudetud. Omavahel vahetult seotud mõisted on sätestatud § 2 ning ülejäänud mõisted on viidud vastavate paragrahvide juurde.
3.	Keskkonnaagentuur	
3.1	Kooskõlastame eelnõu sisuliste ettepanekuteta.	Teadmiseks võetud.
4.	Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus (EVS)	
4.1	Kommentaar puudutab seletuskirja ning selles toodud selgitust eelnõu § 5 lõike 3 kohta . Viidatud selgituses on § 5 lõike 3 nõude tähendusena öeldud, et labori pädevus, mõõtemetodid ja kvaliteedisüsteem on sõltumatult hinnatud ning <u>vastavad asjakohastele</u>	Arvestatud. Seletuskirja on parandatud soovitatud sõnastusega.

	standarditele, mis tagab mõõtetulemuste usaldusväärsuse, jälgitavuse ja sobivuse kasutamiseks riskianalüüsis ning järelevalves. Juhime tähelepanu, et toote nõuetele vastavuse seaduse § 42 lg 6 kohaselt on tehnilises normis lubatud standardile kohustuslikku viidet sätestada üksnes Eestile rahvusvahelisest õigusest või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate kohustuste täitmisel. Kui standardite järgimise kohustus ei tulene EL õigusaktist või rahvusvahelisest õigusest, siis palume sõnastust standardite kohustusliku järgimise osas korrigeerida. Üheks võimaluseks on kasutada soovituslikku sõnastust, nt <i>Nõue tähendab, et labori pädevus, mõõtemetodid ja kvaliteedisüsteem on sõltumatult hinnatud ning vastavad asjakohastele standarditele või muudele samaväärsetele dokumentidele, mis tagab mõõtetulemuste usaldusväärsuse, jälgitavuse ja sobivuse kasutamiseks riskianalüüsis ning järelevalves.</i>	
5.	Terviseamet	
5.1	Amet teeb ettepaneku kaaluda määruse eelnõus lisaks CAS-i (Chemical Abstracts Service) registrinumbrile ka aine Euroopa Liidus ametlikult kasutatava Euroopa Ühenduse numbriga (EÜ number) esitamist, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008 VI lisa 1. osa punktis 1.1.1.2, et tagada aine üheselt mõistetav tuvastamine.	Mittearvestatud ja selgitatud. Antud eelnõu käigus ajaraami piirangute tõttu EÜ numbreid ei lisata, kuid seda plaanitakse teha järgmisel määruse uuendamisel.
5.2	Samuti märgib amet, et kemikaaliseaduses on sätestatud kemikaali mõiste: kemikaal on antud seaduse tähenduses aine või segu REACH-määruse tähenduses (KemS § 3 lg 1). Käesoleva määruse eelnõus kasutatakse kemikaali	Arvestatud. Seletuskirja on täpsustatud. Seletuskirjas on määruse kohaldamisalas juba esile toodud, et määrust kohaldatakse CLP-määruse kohaselt ohtlikele kemikaalidele ning kemikaalidele, mis ei ole küll CLP-määruse kohaselt ohtlikud, kuid millele on kehtestatud piirnormid käesoleva määruse

	mõistet laiemas tähenduses (sh tööprotsessides tekkivad või vabanenud ained ja segud), mistõttu võiks kaaluda selle selgitamist seletuskirjas. Lisaks soovib amet seletuskirjas täpsustada, et ka mõiste “ohtlik kemikaal” on eelnõus laiem kui kemikaaliseaduses toodud CLP-määruse kohane formaalne klassifitseerimine, hõlmates ka kemikaale, mis oma füüsikalise-keemiliste, keemiliste või toksikoloogiliste omaduste ning töökohas kasutamise- või esinemisviisi tõttu võivad tekitada riski töötajate tervisele ja ohutusele.	lisas. Küll aga on erisusi täpsustatud nüüd ka § 2 selgituste juures.
6.	Tööinspeksioon	
6.1	Üldine märkus Tööinspeksioon toetab Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2000. a määrus nr 193 „Plii ja selle ioonsete ühendite kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded“ (RT I, 02.04.2024, 18), Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2001. a määrus nr 105 „Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ning töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnormid“ (RT I, 22.01.2026, 6) ning Vabariigi Valitsuse 15. detsembri 2005. a määrus nr 308 „Kantserogeensete, mutageensete ja reproduktiivtoksiliste kemikaalide käitlemisele esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded“ (RT I, 02.04.2024, 16) koondamist üheks määruseks, mis aitab kaasa selgema õigusruumi loomist ettevõtjatele.	Teadmiseks võetud.
6.2	Vabariigi Valitsuse määruse „Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ning töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnormid ja keemiliste ohutegurite mõõtmise kord“ kehtestamise alus	Selgitatud. TTOS § 4 lõike 5 alusel on kehtestatud määrus, mille me kuulutame kehtetuks ning pliile kehtestatavad nõuded liiguvad samuti TTOS § 3 lõike 4 alla. Plii on töökeskkonna ohutegur, mitte tegevusala – seega sisult sobitub paremini.

	Eelnõu ja seletuskirja kohaselt määrus kehtestatakse töötervishoiu ja tööohutuse seaduse (edaspidi: TTOS) § 3 lõike 4, § 7 lõike 3 ja § 131 lõike 9 alusel. Tööinspeksioon pöörab tähelepanu, et hetkel kehtiv Vabariigi Valitsuse määrus nr 193 „Plii ja selle ioonsete ühendite kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded“ on kehtestatud TTOS § 3 lõike 4, § 4 lõike 5, § 7 lõike 3 ja § 131 lõike 9 alusel. TTOS § 4 lg 5 on viitenorm ehk sätestab järgmist: „<i>Tegevusalade töötervishoiu ja tööohutuse nõuded kehtestab Vabariigi Valitsus</i>“ ning viitab sealhulgas Vabariigi Valitsuse määrusele nr 193 „Plii ja selle ioonsete ühendite kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded“. Ebaselgeks jääb, kas eelnõu ettevalmistaja on ekslikult jätnud kavandatava eelnõu kehtestamise alusest välja TTOS § 4 lõike 5 või on see teadlik otsus. Kui see on teadlik otsus, siis eelnõu seletuskirjast vastavat selgitust ei leia. Tööinspeksioon palub eelnõu ettevalmistajal üle kontrollida kavandatava eelnõu kehtestamise alused ning teha eelnõu seletuskirjas vastavad täiendused suurendada õigusselgust.	
6.3	Eelnõu seletuskiri p 2 (Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs) 2. lõik Eelnõu seletuskiri p 2 (Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs) 2. lõik 2.lause kohaselt: „<i>Üldsätete peatükis sätestatakse määruse reguleerimis- ja kohaldamisala, olulisemad mõisted ning spetsiifilised tööprotsessid, mis põhjustavad kantserogeenset, mutageenset ja reproduktiivtoksilist ohtu.</i>“ Tööinspeksioon toob välja, et eelnõuga kavandatava määruse kohaselt üldsätete peatükis on neli paragrahvi. Eelnõu üldsätete all on § 4 (Piirangud ohtlike kemikaalide	Arvestatud. Seletuskirja on täpsustatud järgmiselt: „Üldsätete peatükis sätestatakse määruse reguleerimis- ja kohaldamisala, olulisemad mõisted ning spetsiifilised tööprotsessid, mis põhjustavad kantserogeenset, mutageenset ja reproduktiivtoksilist ohtu ning ohtlike kemikaalide kasutamise piirangud.“

	kasutamisel), mis sätestab milliseid ohtlikke kemikaale on tööprotsessis keelatud kasutada ning loob ka erandi § 4 lõikes 1 kemikaalide piiratud kasutamise võimaluse ja tingimused. Siinkohal Tööinspeksioon leiab, et eelnõu üldsätete peatükk sätestab rohkem, kui seletuskirjas hetkel kirjas on. 2 Tööinspeksioon palub, vältimaks mitmetimõistetavust ja ebaselgust, eelnõu seletuskirja p 2 (Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs) 2. lõik 2. lauset täiendada järgmiselt: <i>Üldsätete peatükis sätestatakse määruse reguleerimis- ja kohaldamisala, olulisemad mõisted ning spetsiifilised tööprotsessid, mis põhjustavad kantserogeenset, mutageenset ja reproduktiivtoksilist ohtu ning ohtlike kemikaalide kasutamise piirangu.“</i>	
6.4	Eelnõu seletuskiri (Eelnõu § 5, lk 6) Seletuskirja kohaselt: „<i>Ohtlike kemikaalide määruse § 5 lõike 1 punktid 1–4 iseloomustavad töökoha töötingimusi, käsitlevad töökeskkonna õhu keemiliste ainete sisalduse mõõtmist, võimaliku terviseriski suuruse, olemuse ja kestuse hindamist ning ohutusabinõude määramist ja rakendamist.</i>“ Eelnõu § 5 lg p 1-4 sõnastusest ei tulene „võimaliku terviseriski suurus, olemus ja kestvuse hindamist“. Kas selle all saab mõelda, eelnõu § 5 lg 1 p - hinnates kõiki ohtlike kemikaalidega seotud riske töötaja tervisele ja ohutusele ning/või § 5 lg 1 p 2 - määrama kindlaks ohtlike kemikaalidega kokkupuute laadi, ulatuse ja kestuse, võttes arvesse kokkupuute kõiki viise? Tööinspeksioon leiab, et esineb kerge ebaselgus eelnõu sõnatuse ja seletuskirja selgituste vahel.	Arvestatud. Seletuskirja on täpsustatud.

	Seetõttu Tööinspeksioon palub seletuskirjas ülalnimetatud selgituskoht üle vaadata ning teha vastavad täiendused eesmärgiga kõrvaldada vastuolu ja luua parem õigusselgus.	
6.5	Eelnõu seletuskiri (Eelnõu § 5 lg 2) Seletuskirja kohaselt „<i>Lõige 2 tuleneb ohtlike kemikaalide määruse § 2 lõikest 2, mis sätestab, et ohtlike kemikaalide kasutamise seotud uut tööprotsessi ei ole lubatud alustada enne, kui tehtud on uus riskianalüüs ja rakendatud sobivad ohutusabinõud</i>“. Tööinspeksioon eeldab, et eelnõu ettevalmistaja tahe on olnud tuua välja hetkel kehtiva Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2001. a määrus nr 105 „Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ning töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnormid“ (RT I, 22.01.2026, 6) § 2 lg 2 sõnastus. Siinjuures juhib Tööinspeksioon tähelepanu, et seletuskirjas olev ei ole kehtiva määruse § 2 lg 2 sõnastus, vaid eelnõuga kavandatava § 5 lg 2 sõnastus. Kehtiva määruse § 2 lg 2 sõnastus on „<i>Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise seotud uut tehnoloogilist protsessi ei ole lubatud enne käivitada, kui on tehtud uus riskianalüüs ja rakendatud sobivad kaitseabinõud.</i>“ Kuigi eelnõu tekstis on <i>asjakohaseid ohutusabinõusid</i>. Õigusselguse huvides, Tööinspeksioon palub sõnastada täpsemalt eelnõu ettevalmistaja tahe nii, et ei jääks mitmetimõistetavust seletuskirjas.	Arvestatud. Seletuskirja on täpsustatud vältimaks segadust praegu kehtiva ohtlike kemikaalide määruse ning eelnõu vahel.
6.6	Eelnõu seletuskiri (eelnõu § 5; lk 7, 5.lõik) Seletuskirja kohaselt (lk 7, 5.lõik) „<i>Eelnõu kohaselt on tööandja kohustatud kontrollima ohtlike kemikaalide sisaldust õhus</i>	Arvestatud. Seletuskirjast on vastuolu kõrvaldatud.

	<i>regulaarselt, kui määruse §-des 7 ja 8 nimetatud ohutusabinõud ja erimeetmed ei taga riski kõrvaldamist (eelnõu § 7 lõige 7).“</i> Eelnõu § 7 lg 7 kohaselt „Ohtlike kemikaalide kasutamisel rakendab tööandja eelkõige järgmisi ennetavaid ja riski vähendavaid meetmeid: ...//“ Eelnõu § 7 lg 9 kohaselt „Kui §-des 7 ja 8 nimetatud ohutusabinõud ja erimeetmed ei taga riski ärahoidmist töötajate tervisele ja ohutusele, kontrollib tööandja ohtlike kemikaalide sisaldust töökeskkonna õhus riskianalüüsisist tuleneva sagedusega.“ Seletuskirja (lk 10) kohaselt „Lõige 9 sätestab: kui §-des 7 ja 8 nimetatud ohutusabinõud ja erimeetmed ei taga riski ärahoidmist töötajate tervisele ja ohutusele, kontrollib tööandja ohtlike kemikaalide sisaldust töökeskkonna õhus korrapäraselt.“ Tööinspeksioon eeldab, et eelnõu ettevalmistaja tahe võis olla seletuskirjas (lk 7, 5.lõik) viidata eelnõu § 7 lõikele 9, mitte lõikele 7. Seega Tööinspeksioon leiab, et tegemist võib olla inimliku eksitusega, mis tingis võimaliku vastuolu esinemise. Tööinspeksioon palub vastuolu kõrvaldamiseks seletuskirjas (lk 7, 5. lõik) viidata eelnõu asjakohasele sättele.	
6.7	Eelnõu § 6 lg 1. Ohtliku kemikaali teave Eelnõu § 6 lg 1 kohaselt „<i>Tööandja peab ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide hankimisel saama tarnijalt kogu asjakohase teabe ohtliku kemikaali kohta ning selle ohutuskaardid.</i>“ Hetkel kehtiva Vabariigi Valitsuse 20. märtsi 2001. a määrus nr 105 „Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise tervishoiu ja tööohutuse nõuded	Selgitatud. Kuna ohutuskaardi nõuded tulevad REACH-määrusest, mis on otsekohalduv määrus ning mis sätestab, et ohutuskaart esitatakse nende liikmesriikide ametlikes keeltes, kus aine või segu turule viiakse (REACH-määruse artikkel 31 punkt 5). Seega ei ole tarvilik täpsustada määruse tasandil, et ohutuskaart peab olema eestikeelne kuna täpsustamise korral on tegu EL otsekohalduva määruse nõude dubleerimisega. Lisan selgituse ka seletuskirja.

	ning töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnormid“ (RT I, 22.01.2026, 6) § 2 lg 3 sätestab, et „Tööandjad peavad ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide hankimisel saama tarnijalt kogu asjakohase teabe ohtliku kemikaali kohta, sealhulgas eestikeelsed ohutuskaardid...//“ Eelnõuga kavandatava määruse § 6 lg 1 kohaselt lasub tööandja kohustus saada ohtlike kemikaalide hankimisel tarnijalt ohtliku kemikaali ohutuskaardi. Samas eelnõu ega ka seletuskiri ei täpsusta, kas ohutuskaardid peavad olema eestikeelsed. Siinkohal Tööinspeksioon asub seisukohal, et tööandja on endal lasuva kohustuse täitnud ka olukorras, kus ta on kemikaali hankimisel tarbijalt saanud kemikaali kohta inglise, saksa või prantsuse keelse ohutuskaardi. Tööinspeksioon asub seisukohale, et eelnõu ja seletuskirja kohaselt ei ole enam oluline saada eestikeelsed ohutusjuhendid. Siinjuures Tööinspeksioon leiab, et kui eelnimetatu oli eelnõu ettevalmistaja tahe, siis Tööinspeksioon palub parema õigusselguse saavutamiseks ja edaspidiste võimalike vaidluste tekkimiseks ärahoidmiseks ka seletuskirja vastavalt täiendada.	
6.8	Seletuskiri (eelnõu § 6, lk 8, 1. lõik) Seletuskirja (eelnõu § 6, lk 8, 1. lõik) kohaselt „<i>Eelnõus tuuakse need sätted ohtlike kemikaalide määrusest üle muutmata kujul, ...//“</i> Tööinspeksioon võrdles eelnõuga kavandatava § 6 sõnastust hetkel kehtiva määrus nr 105 „Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ning töökeskkonna keemiliste ohutegurite	Selgitatud. Nõude sisu ei muutu, sest ohutuskaart peab igal juhul olema eestikeelne (vt. selgitus kommentaarile 6.7). Täpsustame seletuskirjas, et sätted tuuakse ohtlike kemikaalide määrusest üle sisult muutmata kujul, kuid keeleliselt lihtsustatult.

	piinormid“ § 2 lõigete 3, 31 ja 4 sõnastusega. Seega tuleb asuda arvamusele: Tööinspeksioon ei nõustu seletuskirjas (eelnõu § 6, lk 8, 1. lõik) oleva väitega, et „eelnõus tuuakse need sätted ohtlike kemikaalide määrusest üle muutmata kujul...!//“. Määruse nr § 2 lõige 3 ei võeta üle muutmata kujul, vaid võetakse üle muudetud ehk lihtsustatud sõnastuses, sh jääb välja eestikeelsete ohutuskaartide saamine. Tööinspeksioon nõustub, et üldvaates jääb tööandjale teabe hankimise kohustus alles. Samuti jääb alles erisus, millal tööandjal langeb ära kohustus hankida ohtliku kemikaali ohutuskaart ning hankida ainult kogu asjakohane teave ohtliku kemikaali kohta. Tööinspeksioon palub seletuskirjas (eelnõu § 6, lk 8, 1. lõik) ebaselgus kõrvaldada viies sisse vastava teksti korrigeerimise.	
6.9	Eelnõu § 7 lg 2 Eelnõu § 7 lg 2 kohaselt: „<i>Ohtliku kemikaali kasutamisel eelistatakse nende asendamist aine, segu või protsessiga, mis oma kasutustingimuste poolest ei ole töötajate tervisele ja ohutusele ohtlik või on vähem ohtlik, nii suures ulatuses, kui see on tehniliselt võimalik.</i>“ Seletuskirja (lk 8 5. lõik) kohaselt „<i>Lõike 2 eesmärk on rõhutada asenduspõhimõtte esmatähtsust ohtlike kemikaalide kasutamisel.</i>“ Tööinspeksioon leiab, et hoolimata seletuskirjas lühikesest selgitusest eelnõu § 7 lg 2 kohta, on eelnõu § 7 lõike 2 sõnastus ebaselge, raskesti arusaadav ja mitmetiõlgendatav. Tööinspeksioon peab tarvilikus pöörata tähelepanu, et seaduse säte peab olema lihtsalt, selgelt ja ka ilma seletuskirja lugemiseta arusaadav. Praegust sõnastuse põhjal jääb arusaamatuks, kas protsessil on	Arvestatud. Eelnõu on parandatud ja säte sõnastatud: „Ohtliku kemikaali kasutamisel tuleb see võimaluse korral asendada aine, segu või protsessiga, mis ei ohusta töötajate tervist ja ohutust või ohustab seda vähem, arvestades nende kasutustingimusi ning tehnilist teostatavust.“

	olemas ka kasutustingimused, mis võivad olla töötajate tervisele või ohutusele ohtlikud? Või on mõeldud, et ainult aine ja segu, mis oma kasutustingimuste poolest ei ole töötajate tervisele ja ohutusele ohtlik? Tööinspeksioon palub eelnõu § 7 lg 2 sõnastus uuesti üle vaadata ning sõnastada selgelt, lühidalt ja arusaadavalt.	
6.10	Eelnõu § 7 lg 7 p 2 Eelnõu § 7 lg 7 p 2 kohaselt <i>„Ohtlike kemikaalide kasutamisel rakendab tööandja eelkõige järgmisi ennetavaid ja riski vähendavaid meetmeid: asjakohaste töövahendite, töövõtete ja materjalide kasutamine, ohutu käsitsemine, ladustamine ja vedu“</i> Seletuskirja (lk 9, § 7 lõige 7 punkt 2) kohaselt <i>“Punkti 2 eesmärk on tagada ohutute töövahendite ja töövõtete kasutamine kogu kemikaalide käitlemise protsessis, et ennetada lekkeid, õnnetusi ja väärkasutust;“</i> Tööinspeksioon leiab, et eelnõu sõnastuse ja seletuskirja vahel on ebaselgus ja mitmetimõistetavus, mis seisneb järgnevas. Eelnõu § 7 lg 7 p 2 saab välja lugeda, et meetmeks saab olla: 1) asjakohaste töövahendite kasutamine, ohutu käsitsemine, ladustamine ja vedu; 2) töövõtete kasutamine, ohutu käsitsemine ladustamine ja vedu. Siinjuures tõusetub küsimus, kuidas on võimalik töövõtteid ohutult käsitseda. Ladustada või vedada; materjalide kasutamine, ohutu käsitsemine, ladustamine ja vedu. Seega Tööinspeksioon on arvamusel, et eelnõu § 7 lg 7 p 2 sõnastus on ebaselge, mitmetitõlgendatav, arusaamatu ning ei loo paremat õigusselgust juurde. Tööinspeksioon palub eelnõu § 7 lg 7 p 2 sõnastus uuesti üle	Arvestatud. Eelnõu on muudetud ning säte on sõnastatud: „asjakohaste töövahendite, töövõtete ning materjalide kasutamine ning ohtlike kemikaalide ohutu käsitsemine, ladustamine ja vedu“

	vaadata ning sõnastada selgelt, lühidalt ja arusaadavalt.	
6.11	Eelnõu § 7 lg 7 p 4 Eelnõu § 7 lg 7 p 4 kohaselt üheks ennetavaks ja riski vähendavaks meetmeks on „<i>töötajate õigeaegne ja täpne teavitamine</i> töökeskkonnas kasutatavatest ohtlikest kemikaalidest ja nendega seotud riskidest“. Ebaselgeks jääb, mis tähendab „õigeaegne ja täpne teavitamine“. Seletuskiri siinkohal annab ühikese, kui ebapiisava selgituse. Tööinspeksioon leiab, et seletuskirjas selgitus ei kõrvalda praktikas tekkida võivaid küsimusi ning eelpool tõstatud küsimus jääb ikkagi üles ja vastuseta. Seega Tööinspeksioon palub täiendada eelnõu § 7 lg 7 p 4 sõnastust või täiendada seletuskirja eesmärgiga luua parem õigusselgus ja vältida mitmetimõistetavust.	Arvestatud. Eelnõud ja seletuskirja on täpsustatud.
6.12	Eelnõu § 7 lg 7 p 8 ja p 9 Eelnõu § 7 lg 7 punktis 8 kasutatakse mõistet „anumates“, kuid eelnõu § 7 lg 7 punktis 9 kasutatakse mõistet „konteinerite“. Tööinspeksioon leiab, et hea õigusloome tähendab ka seda, et õigusselguse loomiseks ja mitmetimõistetavuse vähendamiseks tuleks seaduses kasutada ühte ja sama mõistet. Seega, Tööinspeksioon palub parema õigusselguse loomiseks kaaluda § 7 lg 7 punktides 8 ja 9 ühe mõiste kasutamist – kas „anum“ või konteiner“.	Arvestatud. „Anumates“ on asendatud „konteinerites või pakendites“.
6.13	Eelnõu § 7 lg 9 Eelnõu § 7 lg 9 kohaselt „...<i>kontrollib tööandja ohtlike kemikaalide sisaldust töökeskkonna õhus riskianalüüsist tuleneva sagedusega.</i>“ Seletuskirja (lk 10) kohaselt aga „<i>Ohtlike kemikaalide sisaldust tuleb mõõta</i>“ ning „<i>Töökeskkonna õhu</i>	Arvestatud. Eelnõu on parandatud ning säte on ühendatud varasema lõikega 8, nüüd 11: „Kui töökeskkonna riskianalüüsi tulemused näitavad, et hoolimata käesolevas paragrahvis nimetatud meetmete rakendamisest ohustab ohtlik kemikaal töötaja tervist ja ohutust, rakendab tööandja lisameetmeid või asendab kemikaali ohutumaga ning mõõdab ohtlike

	<i>regulaarne seire võimaldab“ ning „Samuti on oluline teha mõõtmisi „ ning „ Õhuseire sellistes olukordades võimaldab hinnata“.</i> Arusaamatuks jääb, mis kohustus tööandjal lasub. Kas tööandja peab kontrollima või peab lihtsalt tegema seiret või tööandjal lasub kohustus teha mõõdistusi? Tööinspeksioon palub üle vaadata eelnõu § 7 lg 9 sõnastus ning kõrvaldada sõnastusest ebaselgus ja mitmetimõistetavus. Samuti palub Tööinspeksioon kaaluda seletuskirjas selgituse ümbervaatomist, sh täiendamist eesmärgiga luua parem õigusselgus.	<i>kemikaalide sisaldust riskianalüüsisist tuleneva sagedusega.“</i>
6.14	Eelnõu § 8 lg 1 p 1 Eelnõu § 8 lg 1 p 1 kohaselt <i>„tehnoloogiliste võimaluste kohaselt välditakse töökohal kergesti süttivate ja lagunevate kemikaalide kasutamist või vähendada nende hoitavaid koguseid“</i> Tööinspeksioon palub eelnõu § 8 lg 1 p 1 sõnastuses viia sisse järgnev täpsustus: asendada sõna „vähendada“ sõnaga „vähendatakse“.	Arvestatud. Keelekasutus on ühtlustatud.
6.15	Eelnõu § 9 p 2 Eelnõu § 9 p 2 kohaselt <i>„annab töötajatele asjakohased töö- ja kaitseriided ning isikukaitsevahendid ja tagab kantserogeensete, mutageensete või reproduktiivtoksiliste ainete kokkupuute korral töö- ja kaitseriie tuse ning tänavariie tuse jaoks eraldi hoiukohad;“</i> Vabariigi Valitsuse määruse nr 176 „Töökohale esitatavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded“ (edaspidi määrus nr 176) § 9 lg 1 2.lause kohaselt <i>„Kui töö on tolmune või määriv, seotud ohtlike kemikaalide või neid sisaldavate ainete kasutamisega, samuti muudel juhtudel, kui asjaolud seda nõuavad,</i>	Arvestatud. Nõue on tõepoolest dubleeriv ning ei ole tarvilik selles määruses korrata. Eelnõust on eemaldatud dubleeriv osa ning seletuskirja on lisatud viide määrusele nr 176.

	<i>peavad töö- ja tavariietuse jaoks olema eraldi kapid või sektsioonid.</i>„ Siinkohal tõusetub küsimus, kas eelnõu § 9 p 2 kordab juba määruses nr 176 § 9 lg 1 2. lauses sätestatud. Seletuskirja kohaselt on eelnõu üheks eesmärgiks vältida dubleerimist. Siinkohal Tööinspeksioon palub analüüsida, kas tegemist võib olla dubleerimisega ning tulemusest lähtuvalt teha vajalikud muudatused eelnõusse ja seletuskirja.	
6.16	Eelnõu seletuskiri (lg 12, 3. lõik) Eelnõu seletuskirja (lg 12, 3. lõik) kohaselt „Lõike 1 punktis 2 sätestatakse erinevused“. Tööinspeksioon pöörab tähelepanu, et eelnõu kohaselt ei ole §-s 9 lõiget 1. Tööinspeksioon eeldab, et tegemist on inimliku esitusega ning eelnõu ettevalmistaja tahe on olnud väljendada järgmist: Punktis 2 sätestatakse... Tööinspeksioon palun seletuskirjas viia sisse muudatus eesmärgiga kõrvaldada vastuolu ja luua parem õigusselgus.	Arvestatud. Seletuskiri on viidud vastavusse.
6.17	Eelnõu § 10 lg 1 p 5 Eelnõu § 10 lg 1 p 5 kohaselt „...<i>töötaja kasutuses olevatele ohtlikele kemikaalidele kehtestatud piirnormid ja töökeskkonna mõõtmise tulemused</i>“. Tööinspeksioon juhib tähelepanu, et ebaselgeks jääb, mis tähendab keskkonna mõõtmise tulemused. Tööinspeksioon pöörab tähelepanu, et kui eelnõu ettevalmistaja tahe oli väljendada järgmist: töökeskkonnas õhus sisalduse ohtlike kemikaalide sisalduse mõõtmine. Siis peaks eelnõu ettevalmistaja ka nõnda oma tahtet väljendada. Tööinspeksioon leiab, et esineb ebaselgus ja mitmetiõlgendatavus.	Arvestatud. Eelnõu teksti on muudetud ühtsemini mõistetavaks.
6.18	Eelnõu § 10 lg 3 Eelnõu § 10 lg 3 kohaselt „<i>Tööandja kohandab juhendamise ja väljaõppe</i>	Arvestatud. Eelnõus on viide viidud vastavusse.

	<i>sisu uue või muutunud ohu arvesse võtmiseks, kuid eelkõige lõikes 3 nimetatud juhul.</i> Tööinspeksioon leiab, et antud sätte sõnastuses on vastuolu. Nimelt, arusaamatuks jääb, miks § 10 lg 3 viidatakse § 10 lõikele 3. Tööinspeksioon palub sõnastada eelnõu § 10 lõige 3 selliselt, et kõrvaldatakse esinev vastuolu ja luuakse parem õigusselgus.	
6.19	Eelnõu § 16 lg 1 Eelnõu § 16 lg 1 kohaselt töandjal ei lasu enam kohustus teavitada Tööinspeksiooni vähemalt 30 päeva enne kantserogeenide, mutageenide või reproduktiivtoksiliste ainetega esmakordselt töö alustamist. Eelnõu § 16 lg 1 kohaselt on töandjal edaspidi kohustus esitada § 16 lg 1 punktides 1–6 vajalikud andmed ainult siis, kui Tööinspeksioon nõuab. Tööinspeksioon nõustub, et antud sisuline muudatus vähendab mingil määral töandjate halduskoormust. Siinjuures peab Tööinspeksioon tarvilikuks pöörata tähelepanu, et Tööinspeksioonil on õigus nõuda andmeid menetluse käigus. Tööinspeksioonile jääb arusaamatuks seletuskirjas (lk 18 viimane lõik ja lk 19 algus) lause „<i>Nõue muutub paindlikumaks ja proportsionaalsemaks, sest teavitatakse siis, kui risk töötajate tervisele ja ohutusele tegelikult esineb.</i>“ Siinkohal Tööinspeksioon leiab, et esineb vastuolu. Ühelt pool kehtestatakse töandjale kohustus esitada vastavad andmed siis, kui järelevalveorgan seda nõuab. Teisalt, seletuskirja kohaselt teavitatakse siis, kui risk töötajate tervisele ja ohutusele tegelikult esineb. Tööinspeksioon palub seletuskirjas eelnimetatud koht üle vaadata ning parema õigusselguse loomiseks seletuskirja vastav muudatus/täiendus sisse viia.	Arvestatud. Seletuskirja on parandatud ja on täpsustatud, et esitamine sõltub järelevalveorgani nõudmisest.

	Tööinspeksioon nõustub seletuskirjas (Mõju riigiasutusele; Sihtrühm: Tööinspeksioon) tooduga ning rõhutab, et eelduslikult väheneb Tööinspeksiooni ülevaade ohtlike kemikaalidega seotud töökohadest. Samuti taoline muudatus võib tingida Tööinspeksiooni kui järelevalvet teostava asutuse seinini toiminud selles valdkonnas ennetuse ja järelevalve tegevused.	
7.	Sotsiaalministeerium	
7.1	Paragrahvi 2 punktis 2 sätestatakse ohtliku kemikaali termin, mille üheks tunnuseks on see, et tegemist on „ohtliku kemikaaliga, mis ei ole ohtlik nimetatud klassi kriteeriumide järgi,..“. Selguse eesmärgil palume kasutada sõnastust: „ohtlik kemikaal, mis ei vasta CLP-määruses nimetatud ohtlikuks klassifitseerimise kriteeriumidele,..“.	Arvestatud. Ohtliku kemikaali definitsioon on ümber sõnastatud.
7.2	Riskipõhise bioseire „korrapärasuse/regulaarsuse“ Seletuskirjas kasutatakse paralleelselt mõisteid „regulaarne bioseire“, „pidev/järjepidev seire“ ning rõhutatakse samal ajal kalendripõhisest seiresüsteemist loobumist. Samas ei ole piisavalt selgitatud, mida mõistetakse regulaarse bioseire all miinimumtasemena olukorras, kus kindlaksmääratud kalendripõhist sagedust enam ei kohaldata. See võib rakendamisel tekitada tõlgendusrisiki ning ebaühtlast praktikat, sh olukordi, kus bioseiret teostatakse harvemini, kui see oleks töötajate tervisekaitse seisukohalt põhjendatud. Ettepanek: täpsustada seletuskirjas riskipõhise bioseire käsitlust selgitusega, et riskipõhine bioseire ei ole juhuslik, vaid eeldab ette kavandatud ja dokumenteeritud seireperioodilisust. Samuti soovitage selgemalt välja tuua, et bioseire intervalli määrab	Arvestatud. Seletuskirja on lisatud, et riskipõhine bioseire ei ole juhuslik, vaid eeldab ette kavandatud ja dokumenteeritud seireperioodilisust. Bioseire intervalli määrab tööandja konsulteerides vajadusel täpse intervalli määramiseks töötervishoiuarstiga ning määratud seireperioodilisus vaadatakse üle riskitegurite või töötingimuste muutumisel.

	töötervishoiuarst riskihinnangu alusel ning määratud seireperioodilisis vaadatakse üle riskitegurite või töötingimuste muutumisel.	
7.3	Bioseire ja tervisekontrolli omavaheline seos Seletuskirjas ei ole piisavalt selgelt kirjeldatud, et bioseire ei eelda eraldi „ uut tervisekontrolli saatmist“, vaid on töötervishoiuteenuse loomulik ja pidev osa. See võib tekitada eksliku arusaama, et bioseire algab alles pärast vereanalüüsi tulemuste halvenemist. Ettepanek on täpsustada seletuskirjas, et: · bioseire on osa töötervishoiuteenuse pidevast osutamisest ohtlike kemikaalidega töötamisel; · bioseire käigus saadud tulemused võivad olla aluseks tervisekontrolli ulatuse laiendamisele või töökorralduslikele otsustele.	Arvestatud ja selgitatud. Eelnõu § 12 lg 1 täpsustab, et bioseire võib olla tervisekontrolli osa. Küll aga võidakse bioseiret teostada ka töötervishoiuteenusest eraldiseisvana, kuid selle tulemustest peaks teavitama ka töötervishoiuteenuse osutajat, et neid tulemusi oleks võimalik võtta arvesse töötervishoiuteenuse osutamisel. Selle selgemaks esiletulemiseks on seletuskirja täiendatud täpsustatud selgitusega.
7.4	Tööandja ja töötervishoiuarsti vastutuse selgem piiritlemine Eelnõu ja seletuskiri rõhutavad küll töötervishoiuarsti rolli, kuid ei selgita piisavalt, kelle vastutada on: · bioseire intervalli määramine; · selle intervalli järgimise tagamine; · reageerimine olukorras, kus bioseiret ei ole riskist hoolimata õigeaegselt tehtud. Ettepanek: tuua selgituskirja täpselt välja, kes mille eest vastutab.	Arvestatud ja selgitatud. Seletuskirja on täiendatud ja rollid täpsemini selgitatud, kuid TTOS üldpõhimõtet järgides on ka siin üldiselt lõplik vastutus tööandjal. Seega bioseire intervalli määrab tööandja (eelistatult konsulteerides töötervishoiuarsti vmt spetsialistiga). Ka intervalli järgimist tagab tööandja. Kui aga avastatakse, et riskist olenemata pole bioseiret tehtud, sekkub Tööinspeksioon.

7.5	Riskianalüüsi edastamise miinimumnõuded töötervishoiuarstile Seletuskiri märgib, et andmete edastamise viisi ega ajastust ei reguleerita ning ei täpsustata, milline riskianalüüsi sisu on töötervishoiuarstile tervisekontrolli tegemiseks vältimatult vajalik. Praktikas võib see viia ebapiisava või aegunud info edastamiseni töötervishoiuarstile. Sellega võib kaasneda töökeskkonna riskide ebaadekvaatne hindamine töötervishoiuarsti poolt. Teeme ettepaneku tuua selgelt välja töötervishoiuarstile edastatava riskianalüüsi miinimumnõuded.	Selgitatud. Riskianalüüsi koostamise põhimõtted tulenevad TTOS-ist üldiselt ning ohtlike kemikaalide kontekstis erandi tegemine ei ole tarvilik. Seega dubleerimise vältimiseks TTOS nõudeid siin üle ei korrata. TTOS-ist tulenevalt peab olema riskianalüüs ajakohane ja asjakohane, sealhulgas peab olema kaasatud ohtlike kemikaalide mõõtmised jmt. Töötervishoiuarstile esitatavad andmed on reguleeritud tervise- ja tööministri määruses nr 87 „Töötervishoiu osutamise kord“. Selle alusel peab tööandja esitama töötervishoiuarstile vähemalt töökeskkonna riskide hindamise tulemused, sealhulgas andmed selliste töökeskkonna ohutegurite kohta, millega töötaja oma töökohal kokku puutub ning ettevõtte töötervishoiu olukorra viimase analüüsi tulemused. Me ei pea põhjendatuks eristada üldist riskianalüüsi ning osa, mida arstile esitatakse. Analüüsi koostamise meetodikat pole seaduse tasandil reguleeritud, sest tööandjal peab jääma võimalus kohandada riskianalüüsi oma ettevõtte vajadustele ning profiilile vastavaks. Edastamine sõltub teenusepakkuja ja ettevõtte omavahelisest kokkuleppes. Juhul kui tööandja on riskianalüüsi koostanud Tööinspektsiooni iseteeninduskeskkonnas, siis on tööandjal võimalik võimaldada teenusepakkujale ligipääs sellele Tööinspektsiooni iseteeninduskeskkonna kaudu.
8.	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	
8.1	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda tänab võimaluse eest avaldada arvamust Vabariigi Valitsuse määruse „Ohtlike kemikaalide ja neid sisaldavate materjalide kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ning töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnõuded ja keemiliste ohutegurite mõõtmise kord“ eelnõu kohta. Annan teada, et Eesti Kaubandus-Tööstuskodal ei ole eelnõu kohta kommentaare.	Teadmiseks võetud.